

**Regvlarvm Vtrivsque Ivris Cvm Ampliationibvs Ac
Limitationibvs**

Dueñas, Pedro

Venetiis, 1566

Regvla CCCLXXXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63213)

D. Petri Duen.

excusatio. tutorum. & in l. si quis. ff. de iniusto rupto. glo. fina. in Cle-
men. vnica. & ibi Cardina. & do. & tor. de sequestra. posses. & fruct.
Circa quam regulam vide Hippoly. in singu. 10. vbi allegat quam
plures Doctores.

Hanc regulam. cum duabus ampliationibus. & quatuor limita-
tionibus ponit Ioan. Bernar. in regula. 251. remittendo sed ad Fel.
in rubric. de foro competen. numero 2. Quam regulam limita-
tione quinquaginta modis. vt per Anton. Corfett. in Repertorio ad Ab-
ba. in verbo. fori incompetencia. vbi per quatuor columnas. con-
gerit supra dictos casus. Quas limitationes ad litteram posuit. An-
dre. Barba. ante eum in Rubr. de foro compet. a numero 10. vsque
ad finem.

Hodie tamen de iure regio fori incompetencia debet intra 9. dies
allegari. vt in l. 8. in ll. de Madrid. per quam l. corrigitur tex. in l. 1.
situ. 8. lib. 3. ordina.

REGVLA CCCLXX.

FORTUITI casus. non continentur appellatione periculi in do-
bio. Hanc regulam probat glo. in l. sed & si quis. in §. quæ situm.
in gl. magna. in ff. si quis cautio. & ibi Bar. & Doct. præcipue Ia-
cobi. de sancto Georg. numero. 13. las. numero 30. pro qua opinio-
ne allegat tex. in l. 1. in §. sepe. ff. depo. tex. in l. que fortuitis. C. de
pignora. actio. & istam esse communem opi. dicit Ripa in trac. de
peste. in prin. in c. de priuilegiis contractuum causa pestis. fo. 48. col.
4. numero 70. cum seq.

Hanc regulam ampliat vnico modo. & limitat quatuor modis
vbi etiam adducit alia plura circa eius materiam. Ripa vbi supra.
Aliam limitationem ponit Iacobi. de sancto Georg. in d. §. quæ situm.
numero 14.

Qui autem sint casus fortuiti. vltra tex. de iure regio. qui eos
ponit in l. 3. tit. 2. par. 5. vide quam plures quos ponit Io. Igneus in
repe. l. contractus. nu. 77. cum aliis. ff. de regulis iuris.

REGVLA CCCLXXXI.

FRATRES Minores sunt incapaces honorum. Hanc regu-
lam probat tex. in Clem. Exiui de Paradiso. de verbo. significa. in
§. proinde. & in c. vnico. de religio. domi. lib. 6. & ibi gl. in verbo.
domum. & in cap. vnico. de excessibus prela. eo. lib. 6. & in c. exiui.
de verb. significa. lib. 6. Circa quam regulam vide Abb. & Do-
ctores. in c. in presentia. de probatio. præcipue. Parisi. numero 370.
cum aliis. Bal. numero 17. & Doctores. in authen. ingressi. C. de sacro
sanct. eccl. Bar. in trac. Minoritarum. lib. 1. cap. 3. Decum in con-
sil. 499. per totum. Federi. de Senis in consil. 1. numero 3. & in con-
sil. 26. numero 1. Stepha. Bettand. in consil. 78. nume. 1. vol. 1.
impressionis.

impresionis, & in consi. 152. numero 1. volumi. 1. 2. impresionis, & in consi. 206. nu. 4. volu. 3. prime impresionis. Parisi. in consilio 21. nume. 1. cum aliis, lib. 3. Guilel. Pontanum in l. per omnia. numero 47. ff. de lega. j. Iaf. in l. ex facto, in §. Iulianus, nu. 10. ff. de vulg. Alex. in cons. 88. nu. 1. cum aliis, lib. 2. Rober. Maranta in repe. h. is potest. numero 173. ff. de acquiren. hered. Petrum Bellugam in suo Speculo Principum. Rubric. 16. §. vnico, nu. 1. Alua. tum Pelargum in lib. 2. de planctu ecclesiæ, ar. 55. & 56. & in articulo. 64. 65. 66. & 67. Nicola. Boeri. in tracta. de vita & statu Eremitarum, numero. 9. And. de Bitetis in repe. l. 1. numero 11. cum aliis. C. de sacrosanct. eccle. Nicol. de Vbaldis in tracta. de success. ab intestato, in princ. nume. 1. cum aliis. Domini. in consi. 40. per totum. Ioann. Gualdensem in tract. de arte testandi, titulo 1. caute. 1. 1.

1 Amplia primo, proce dere in fideicommissio; vniuersali: nam re-
linqui non potest fratribus minoribus, eo quia succedit loco here-
ditatis. Vt in l. filius, in §. j. ff. quod cum eo. & in l. j. in §. de illo. &
ibi Bart. ff. ad Trebel. Bart. in tracta. Minoricarum, in lib. j. in se-
cunda distinctio. c. j. nu. 11. quam opinionem tenet Iaf. in l. j. nume.
99. ff. de lega. 1. & ibi Guiliel. Ponta. nu. 47. And. de Befetis in re-
pel. j. nu. 1. 1. C. de sacrosanct. eccl. Bal. in d. Authen. ingressi, num.
15. C. de sacrosanct. ecclesi.

2 Amplia secundo, vt non possit eis relinqui locus in quo debeat
construi noua ecclesia, vt ibi fratres commorentur, & relinquatur
pecunia ad constructionem, nam tale relictum omnino est inutile,
quia prohibitum est dictis fratribus nouum locum acquirere, Vt in
c. vnico, de exce. præla. lib. 6. & in clem. cupientes. de pen. &
in tenet Pet. Bell. per supra d. iura, in d. rub. 16. de religiosi mendic.
cantibus, nu. 1. Io. Gualdensis in tract. de arte testandi, titu. 1. cau.
tela. 11. nu. 3. Bal. in d. authen. ingressi, nu. 19.

3 Amplia tertio, habere locum, etiam in hereditate parentum, nã
parentibus non succedunt, cum hæc regula habeat locum in suc-
cessione quaruncunque, & quaruncunque honorum sunt in capa-
ces. Ita tenet Bal. in l. 1. C. de sacrosanct. eccl. quem ibi sequitur And.
de Befetis in repet. nume. 14. vbi dicit, qd si pater eum non insti-
tuerit, non ideo testamentum vitabitur. Quam opinionem sequitur
Guilhel. Benedictus in repet. c. Rainutius, in verbo, & vxore no-
mine Adelasiam. præludio. 4. nu. 215. & in verbo, in eodem testa-
mento relinquens, el 2. numero 122. de testamen. Bartol. in tracta.
Minoricarum, libr. j. in j. distinc. c. j. facit generalitas tex. in d. Cle-
men. xxiui. de verborum significa. Nicola. Boeri. in decisi. 354. nu-
mero 10. Feli. in d. cap. in presentia, nume. 52. de probat. & ibi De-
c. numero. 266.

4 Amplia quarto, vt nec beneficia habere possint. Facit text. in
Cle. vt professores, de regula. vbi dicit, qd nec aliquam curam, nec
quocunque animarū regimen tales possunt obtinere nec exercere
ita

D. Petri Duen.

ita tenet Fede. de Senis in consi. 161. Facit etiam tex. in d. Clementi exiui, & in cap. cum ad monasterium. de statu regula. & ita expressisse tenet Guiliel. Benedict. in d. praeludio 4. numero. 218. Petrus Rebuffus in tract. de pacificis possessio. nume. 258. Facit etiam quod notat ipse Rebuffus in practica beneficiorum in titu. de vicariis episcoporum, num. 32. Imol. in cap. cum dilectus, nu. 8. de clem. non residen.

5 Amplia quinto, qd neque naturaliter eis debetur, & haeredes in foro conscientiae licite possunt retinere eis relictum. Ita tenet Barto. in d. lib. 1. distin. j. c. 3. per totum, maxime, num. 8. quem sequitur Io. Gualdensis in tract. de arte testandi. titu. j. caute. 11. num. 1. Bald. in d. authen. ingressi. vbi allegat S. Thomam, quem sequitur And. de Besetis in repet. l. j. nu. 11. C. eo. tit.

6 Sexto amplia, qd non possunt esse executores testamentorum. Vt in d. clem. exiui. §. proinde, & §. verum. ita tenet Bald. in d. authen. ingressi. & in authen. si qua mulier. eo. tit. In quo Barto. distinguit in tract. suo Minoritarum, in tertio libro, c. 1. & 5. numero 5. & 7. qd si quis relinquit decem Florenos vt expendantur inter decem pauperes qui eligantur per talem fratrem Minorem, qui tunc nullum litigium fiet per talem fratrem, nec distributio pecuniae, na testator ipse distribuit, sed per fratrem fiet sola electio personarum, & in hoc casu putat ipse quod possit fieri, quia cessante omnnes rationes prohibentes fratribus minoribus proprium habere. Praeterea ex hoc fratribus nullum ius queritur: ista enim nominatio est mere facti, quod pater, quia cadit in deportatum, qui non est capax eorum quae sunt iuris civilis. I. cum pater. §. haereditate. ff. de legatis. 2. & l. ex factis. §. si quis rogatus. ff. ad Trebellian. & hanc opinionem tenet idem Barto. in dicta l. cum pater. in §. haereditate, quem sequuntur ibi Paul. & Imol. Anchar. in consilio cccxij. numero 3. Ias. in l. j. §. item acquirimus, nume. 5. ff. de acquiren. possess. Alex. in consi. 57. nu. 8. volu. 2. Couarru. vbi citat Bal. pro opinio. Bar. contrarium expresse tenet in c. tua, num. 1. de testamentis.

Contra quam opinionem tenet expresse Bal. in dicta Authent. ingressi. num. 20. vbi dicit, qd nullo modo cadit in fratrem minorem officium executoris, ideo quia de facili hoc officium possit trahi ad questum pecuniarium, quem sequitur Cardina. in d. Clementi exiui, in §. verum numero 14. & ibi Ancharano, numero 23. & in consilio 202. numero 2. Iacobus de Canibus in tractat. de executione vltimarum voluntatum, in prima particula, numero. 23. Dominicus de sancto Geminiano in c. j. colum. 2. de testa. in 6. & ibi Francus. Quam opinionem tenet etiam Feli in c. ex parte, numero 6. de constit. Barb. in consi. 12. volu. 1. numero. 2. vers. ex istis inferri. Eandem opinionem contra Bar. tenet Ripa in dicto §. si quis rogatus, numero quinto, vbi dicit, qd verior & salubrior est ista, per tex. in d. Clementina, exiui. in §. dubitauerunt ibi, in ea

in ea quomodo oculos habere ad bona videantur. Quæ ratio militat etiam in casu Bar. cum possint eligere aliquos pauperes cū quibus participarent de lucro, & ibi respondit ad fundamenta Barto. Opinonem tamen Bartoli dicit ibi posse procedere, quæ communis videtur nemine se opponente: quia tunc valet electio, secundum Feder. de Senis in consi. ccxciiij. ad fi. & in istis terminis loquitur Rō. in consi. cccix. nu. 5. & in sing. ccxlv. & in consi. ccxxxv. nu. 4. & vltra doct. supra dict. opin. Bal. contra Bar. dicit esse puram veritatem Barb. in d. c. tua nobis. nu. 9. & 10. & dicit quod communis opinio sequitur: & latissime examinat, & allegat quam plures doct. Eadem opi. Bal. dicit de iure veriorē, licet alia Bar. videatur cōmuniō. Io. Gual. in tract. de art. testandi. ti. vii. cau. vij. nu. 3. sed ex supra dictis patet quod verior, & communior est opi. Bal.

Amplia septimo, quod etiam annui redditus acquirere non possunt. Ita probat tex. in d. Clem. exiij de paradiso, in §. cunque annui. & ibi Card. nu. 12, quam opi. tenet Deci. in c. in presentia. nu. 272. de probatio. Ancha. in d. Clem. exiij. nu. 14. Abb. in d. c. in presentia. nu. 63. Barb. nu. 155. Bar. in tract. Minoricarum, in ij. lib. dist. vi. c. j. nu. 32. Quam amplia. declara ut per Deci. vbi supra: & per Ioan. Gual. in tract. de arte testandi. tit. caut. xi. num. 2. Nicola. Belon. in consi. xxiiij. nu. 9.

Amplia octavo procedere, non solum respectu proprietatis, & domini, sed etiam respectu æstimationis: ut bona nō possint vendi, & capi æstimatio ipsorum. Per tex. in d. Clem. exiij. in §. cupientes, in verbo, nec liceat eis. de verborum signific. & ita tenet Bal. in d. Authen. ingressi. nu. 19. in c. vnico, in verbo, domum, de religio. domib. lib. vi. Card. in d. Clem. exiij. in §. proinde. nume. 11. & in consi. cii. in ij. dubio. Dec. in dicto c. presentia. nu. 279. Nec obstat si dicatur hoc debere intelligi quando æstimatio esset magna, & tanta quæ induceret fraudis suspicionem: secus autem si esset modica, taliter quod cessaret fraudis suspicio, quia tunc liceret illam modicam æstimationem habere, per tex. in d. §. cupientes. & in d. versic. ne liceat eis. Nam procederet obiectio, quando per viam legati esset relicta modicum, vt illa litera dicit: secus autem quando sumus in causa intestati, quia tunc etiam modicum non potest capi, siue illud modicum consistat in proprietate siue in æstimatione. & ita cōcludit Paris. vbi hoc notabiliter declarat, & limitat in dicto capite. in presentia. nume. 175. Quam ampliacionem tantummodo dico procedere in fratribus Minoribus, non autem in fratribus Prædicatoribus, & aliis mendicantibus: quia possunt capere bona immobilia, non vt retineant, sed ut vendant, & pretium in eorum vsum in necessitatibus conuertatur. Ita probat glo. in c. vni. in §. confirmatos, in verbo, domum, de religio. domib. lib. vi. & ita expresse tenet Specula. in tit. de statu monacho. §. j. versic. tertio queritur. Bald. in l. cum queritur. C. de lega. Alexand. ibi refert alios quam plures Doctores, in l. apud Iulianum, in §. constat. col. ij. ff. de legat. j. Deci,

Decl. in c. post cessionem. in fi. de probatio. & eam dicit esse communem opinionem in c. in presentia. num. 70. eodem titol. Alex. in consi. lxxxviii. numero. 1. lib. ij. Abb. in d. c. in presentia. nu. 36. & ibi Feli. num. 52. vbi tenent hanc opinio. Hippol. in singul. cxxxij. & in repet. l. fi. nu. 165. ff. de iurisdic. om. iudic. Bertrandi in consi. clij. nu. 1. & 2. vol. j. secundae impressionis. Hanc opi. dicit esse communem Nico. de Vbal. in tract. de successio. ab intestato. in j. parte. nrm. 6. Matthesin tract. de successio. ab intestato. in j. arti. nu. 41. Paris. vbi hoc notabiliter declarat in d. c. in presentia. nume. 177. & 180. Cardina. in d. 6. proinde. nu. 11. & ibi Doct. Pro hac opinione allegat quam plura Maturinus Montanus in Authen. de heredibus ab intestato venientibus. pag. 63. ver. quartus casus. colla. ix.

Amplia nono procedere, etiam si monachus promoveatur ad episcopalem dignitatem, prout de iure possunt. c. quorundam. de elec. lib. vi. nam propter hoc non efficiuntur capaces. Secundum gloss. not. in d. c. quorundam. in verbo, mendicantium, quia licet efficiatur episcopus, adhuc est de ordine mendicantium, secundum d. gloss. quem sequitur Iason in Auth. ingressi. nu. 16. C. de sacrosanct. eccles. & in l. ex facto in §. Iulianus. nume. 10. ff. de vulg. Nicol. de Vbaldis in tract. de successio. ab intesta. in prima par. nu. 4. Matthe. in tract. de successio. ab intestato. in iij. art. principali. nu. 41. Maturinus Montanus in Authen. de heredib. ab intesta. venientibus. pag. 63. versu. quartus casus. Ratio etiam est: quia illa dignitas superueniens non liberat fratres Minores a continentia seu voto paupertatis, secundum gl. in c. de Monachis. in verbo, discedere. xvi. q. j. nec etiam liberat ab habitu, ut est gl. in c. in noua. xvii. q. vii. & in c. sanctimonialis. xxiiij. distinet. & in d. c. de Monachis. & bona prouenientia eis post dignitatem assumptam essent illius ecclesiam ad quam assumpti fuerunt. ita probat tex. in c. si notum. & ibi gl. xviiij. q. j. gloss. j. in c. quia in tua. xij. q. j. plus etiam dicit Bal. in Auth. l. centiam. C. de episcopis, & cleric. nu. 3. quem sequuntur supra dicti Doct. habere locum etiam si talis Monachus esset Cardinalis: nam nulla dignitas liberat monachum a substantialibus regulæ: bene tamen eximuntur tales assumpti ad dignitates prædictas ab obedientia suorum prælatorum, ut in d. c. de Monachis. xvi. q. j. & in d. c. statutum. xviiij. q. j.

Limita primo hanc regulam non procedere, quandoque aliquid est eis relictum pro alimentis. Ita tenent Barto. & Bal. in l. legatam. ff. de capitis diminu. & in l. cum pater. jin. §. hæreditatem. ff. de legat. ij. & in l. si in metallum. ff. de his qui pro non script. habent. & in l. seruos. ff. de alimen. & cibar. legat. Imol. in l. interdi. in fin. ff. de condit. & demon. Angel. in l. si Stichum. in §. si stipulatio. ff. de verborum obli. Rolandinus Bononiensis in tract. de testamentis. in Rub. xx. nu. 5. Quod est verum, nisi esset annuum, quia habet aliquid proprietatis: nam tunc capere non possunt, secundum supra dictos

dictos Doct. pro quo facit quod supra dixi in vij. ampliacione. Hanc etiam opinionem tenet Troilus Maluezius in tracta. oblationum. in ij. par. nu. 4. Paris. in d. c. in præsentia. nu. 178. & videtur pro hoc tex. in d. Clemen. exiui de Paradiso. in §. rurtus, & ita concludit in consi. xl. numero. 8. & 9.

2. Limita secundo non procedere, quando cunque Monachus efficitur capax ex privilegio apostolico, cuius tenor, & verba sunt attendenda. c. porro. c. præcipimus. de privileg. nam tunc talis Monachus liberatus ab ordine auctoritate summi Põrificis, ius succedendi recuperat, eo quia censetur constitutus in statu in quo erat ante ingressum. Ita concludit Barto. post longam disputationem in tract. Minoritarum, lib. iij. distinct. ij. c. iij. nu. 10. allegat ad hoc tex. in c. statutus. xix. q. ij. & in l. j. de senten. pas. & in l. j. in §. filio qui mortuus. ff. ad Tertul. quem sequitur Ias. in l. ex facto. in §. Julianus. nu. 10. ff. de vul. facit quod notat Paris. in consi. xxij. nu. 2. volu. iij. Seph. Bertran. in consi. clij. nu. 3. volu. ij. secundæ impress. Feli. in d. c. in præsentie. nu. 52. in fi. de proba.

3. Tertio limita non procedere, quando isti fratres Minores recipiunt, & retinent hereditates nomine Romane ecclesie. Ita tenet Bertrandus per quandam bullam Clementis, & Sixti Pape iij. in consi. clxv. i. num. 2. in ij. volu. primæ impressiois. Quæ limitatio olim procedebat per tex. in d. Clemen. exiui. in §. proinde. ita tenet per illum tex. Petrus de Vbaldis in tract. de canonica episcopali, & parochiali. q. xiiij. nu. 46.

4. Quarto limita, quando aliquid recipiant ab ingrediētibus eorum religionem: quia ab eis possunt recipere per modum elemosynarum, dum tamen quantitas bonorum non sit talis quæ possit præsumi contra eos quod in fraudem fiat. Ita probat tex. in d. Clemen. exiui. in §. ceterum. Quam limita. intelligo veram, & supra d. tex. de receptione rerum quæ fit propter necessitatē instantem, ut quia tēpore ingressus, monasterium eger pane, vino, ornamentis ecclesie, & aliis necessariis: quia illud non repugnat mendicitati: non tamē permittitur ibi tex. quæ annuum redditum possunt super illis bonis recipere. cū hoc repugnet eorum statui, & expresse prohibuitur sit in d. Clemen. & ita expresse illum tex. intelligit Domini. in d. consi. xl. nu. 10.

REGVLA CCCLXXXII.

FRATER pro fratre testificari potest. Hanc reg. probat text. in l. j. §. ff. de test. vbi habetur, quod editum de testibus est prohibitio- num. qui ergo prohibitus non est testificari, est in testem admittendus, sed frater non prohibetur, ergo debet admitti, & ita expresse tenet gl. in l. pariter. C. de test. in gl. fi. & in c. consanguinei. in gl. in verb. parentes. iij. q. v. & in c. insinuante. in verbo, familiarē, & in c. cū R. canonicus. in verbo, cū sint eius socij. de offi. dele. & in c. lite- ras. in verbo, de fratre, de præsumptio. De iure regio probatur in l. xv.